Arkusz I

ZADANIE 1 (5 pkt)

Podaj, jakie cywilizacje starożytne reprezentują obiekty przedstawione na ilustracjach.

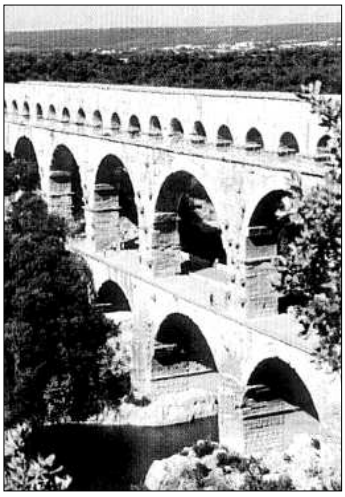

A. .....

B. .....

C. .....

D. .....
.....

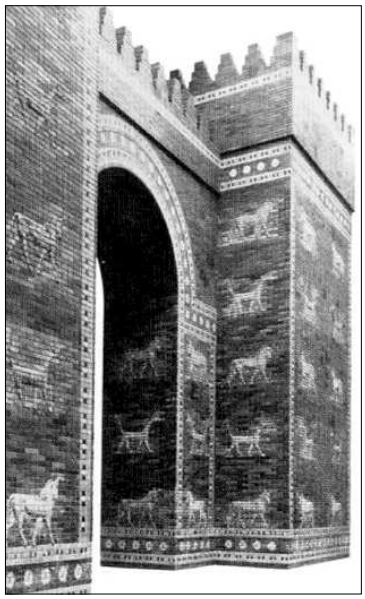

E. .....

Źródła.

A. A. Wypustek, M.L.Wójcik, Historia 1. Ze Świata do Polski przez Europę, PPWK, Warszawa-Wrocław 2002, s. 142

B. A. Wypustek, M.L.Wójcik, Historia 1. Ze Świata do Polski przez Europę, PPWK, Warszawa-Wrocław 2002, s. 38

C. D. Granoszewska – Babiańska, D. Ostapowicz, S. Suchodolski, Historia 1. Dzieje państwa i prawa. Część pierwsza, Nowa Era, Warszawa 2002, s. 66

D. A. Wypustek, M.L.Wójcik, Historia 1. Ze Świata do Polski przez Europę, PPWK, Warszawa-Wrocław 2002, s. 28

E. A. Wypustek, M.L.Wójcik, Historia 1. Ze Świata do Polski przez Europę, PPWK, Warszawa-Wrocław 2002, s. 140

ZADANIE 2 (2 pkt)

Nadaj tytuły poniższym schematom.

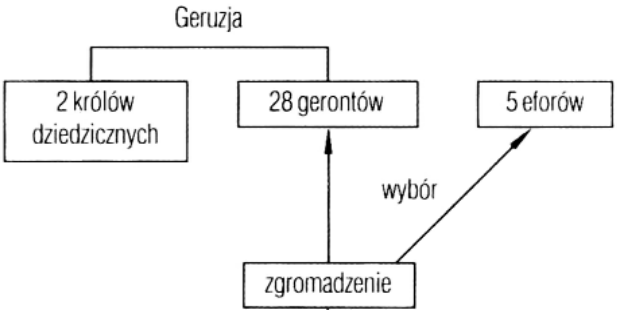

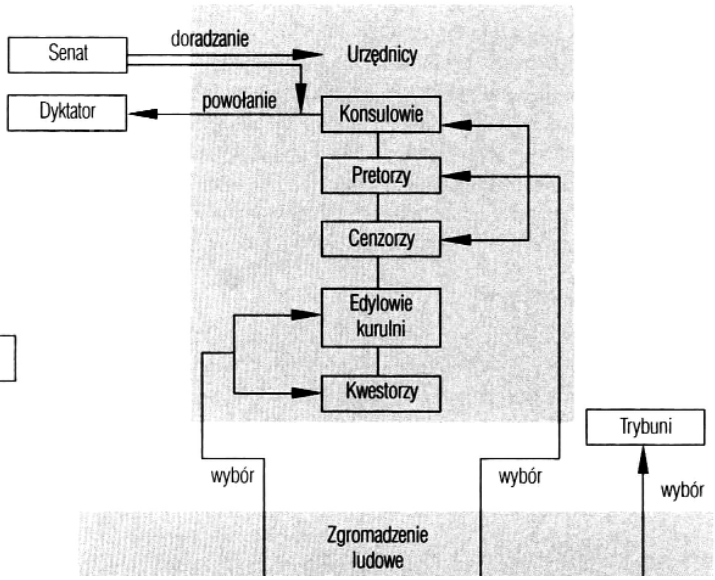

A. .....
.....

B. .....
.....

Źródła.
A. L. Mrozewicz, R. Śniegocki, Historia 1. Dzieje starożytne, część 1, Nowa Era, Warszawa 2004, s. 79
B. L. Mrozewicz, R. Śniegocki, Historia 1. Dzieje starożytne, część 1, Nowa Era, Warszawa 2004, s. 141

ZADANIE 3 (2 pkt)

Wśród wymienionych wydarzeń wskaż to, które chronologicznie jest pierwsze, i to, które jest ostatnie. W tabeli obok wydarzenia pierwszego umieść literę A, obok ostatniego – B.

bitwa pod Kannami	
powstanie Spartakusa	
śmierć Gajusza Juliusza Cezara	
założenie Rzymu	
bitwa pod Akcjum	
zburzenie Kartaginy	

ZADANIE 4 (1 pkt)

Poniższa mapa przedstawia konsekwencje ważnego wydarzenia dla historii średniowiecznej Europy. Nadaj tytuł tej mapie, pamiętając o określeniu czasu tego wydarzenia.

.....

.....

Źródło.
M. Kamiński, G. Pańko, R. Śniegocki, Historia 1. Średniowiecze. Część 2, Nowa Era, Warszawa 2004, s.20.

ZADANIE 5 (4 pkt)

Poniższe ilustracje przedstawiają typowe zajęcia poszczególnych grup społecznych w okresie średniowiecza. Pod ilustracjami wpisz nazwy tych grup.

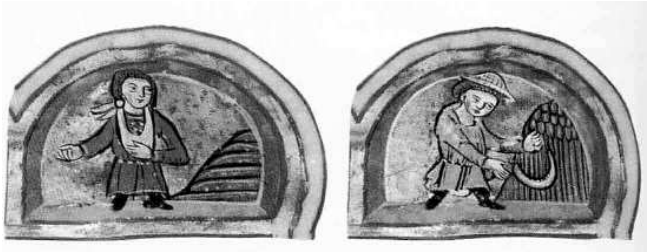

A. .....

B. .....

.....

C. .....

.....

D. .....

.....

Źródła

A. A. Wypustek, M.L.Wójcik, Historia 1. Ze Świata do Polski przez Europę, PPWK, Warszawa-Wrocław 2002, s. 346.
B. A. Wypustek, M.L.Wójcik, Historia 1. Ze Świata do Polski przez Europę, PPWK, Warszawa-Wrocław 2002, s. 351.
C. A. Wypustek, M.L.Wójcik, Historia 1. Ze Świata do Polski przez Europę, PPWK, Warszawa-Wrocław 2002, s. 356.
D. A. Wypustek, M.L.Wójcik, Historia 1. Ze Świata do Polski przez Europę, PPWK, Warszawa-Wrocław 2002, s. 359.

ZADANIE 6 (5 pkt)

W poniższej tabeli zostały wymienione wydarzenia związane z historią średniowiecznej Europy. W kolejnych rubrykach tabeli (A, B, C, D, E) wpisz władców piastowskich, za panowania których wydarzenia te miały miejsce.

A. pielgrzymka Ottona III do grobu Karola Wielkiego	
B. koronacja cesarska Ottona I	
C. wydanie „Dictatus papae" przez papieża Grzegorza VII	
D. synod w Clermont	
E. konkordat w Wormacji	

ZADANIE 7 (2 pkt)

Przeczytaj uważnie zamieszczony poniżej tekst źródłowy i odpowiedz na pytania.

Z listu papieża Jana VIII do Metodego, arcybiskupa Panonii, rok 879

Słyszę także, że pienie mszy świętej wykonujesz w barbarzyńskim [...] języku, tymczasem już naszym pismem skierowanym do ciebie za pośrednictwem Pawła, biskupa ankońskiego, nakazaliśmy, abyś mszy świętej nie odprawiał w tym języku, lecz albo po łacinie, albo po grecku, jak to się śpiewa w kościele bożym na całym świecie i u wszystkich ludów.

Źródło
M. Kamiński, G. Pańko, R. Śniegocki, Historia 1. Średniowiecze. Część 2, Nowa Era, Warszawa 2004, s. 37.

A. W jakim języku odprawiał Mszę świętą Metody, arcybiskup Panonii?
.....

B. Podaj nazwę państwa, w którym Metody wraz z bratem Cyrylem od 863 r. prowadzili misję chrystianizacyjną.
.....

ZADANIE 8 (5 pkt)

Poniżej przedstawiono plany dwóch polskich miast średniowiecznych. Po zanalizowaniu treści tych planów wykonaj polecenia.

A. W wykropkowanych miejscach podaj nazwy miast, których plany przedstawiono.
B. Na podstawie zamieszczonych planów podaj trzy cechy miasta średniowiecznego.

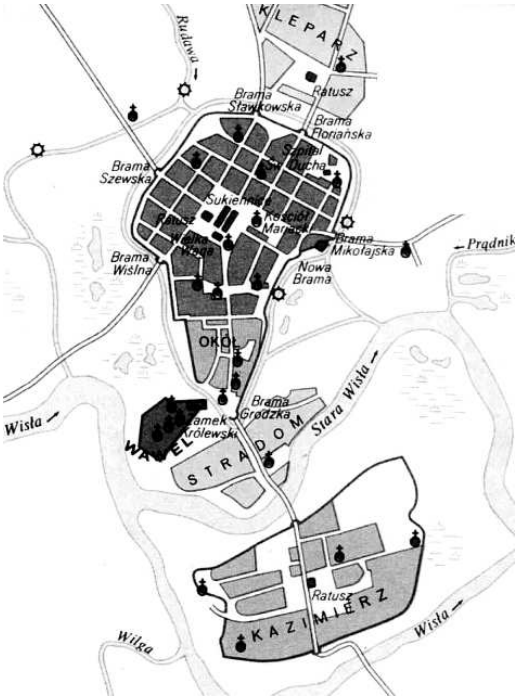

Atlas historyczny dla klasy V-VI, PPWK, Warszawa-Wrocław 1994, s. 11.

1. .....

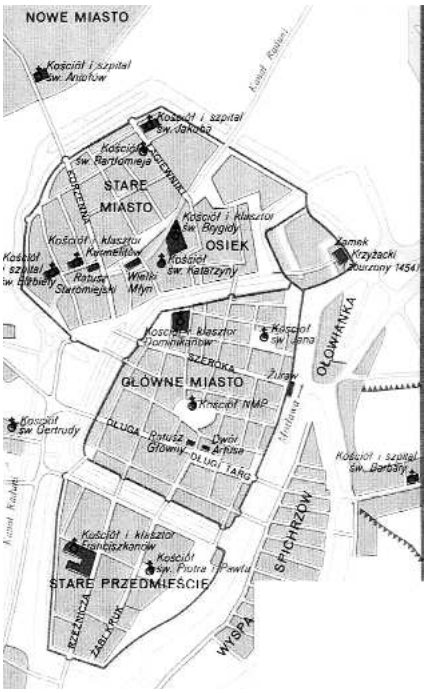

Atlas historyczny dla klasy V-VI, Warszawa-Wrocław 1994, s. 12.

2. .....

Charakterystyczne cechy miasta średniowiecznego:
.....
.....
.....

ZADANIE 9 (3 pkt)

Poniżej został przedstawiony fragment dokumentu *pacta conventa*. Na podstawie analizy tekstu odpowiedz na pytania.

2. Aby król na wojnę moskiewską 4 tysiące Gwaskonów *[tj. piechoty gaskońskiej, czyli francuskiej]* posłał i na sześć miesięcy żołd im zapłacił.
3. Aby król kosztem swym na morzu armatę *[tj. flotę wojenną]* chował i narwickiej nawigacyjej zabronił.
5. Aby król do Korony z państw swych powinien był wnaszać na każdy rok czterykroć sto tysięcy i pięćdziesiąt tysięcy złotych.
8. Aby przynajmniej sto szlachciców polskich kosztem swym w akademiej paryskiej wychowywał, aby też połowicę drugą na dworze królów i książąt postronnych. A na ostatek, aby im *[tj. szlachcie]* prawa wszystkie poprzysiągł.

Źródło
R. Poźnikiewicz, Historia II. Razem przez wieki, Arka, Poznań 2000, s. 44.

A. Który kandydat do tronu polskiego był zobowiązany do spełnienia przedstawionych warunków?
.....

B. Podaj dwa argumenty potwierdzające Twoją odpowiedź.
.....

Do zadania 11

Tablica genealogiczna Wazów (fragment obejmujący władców w wiekach XVI–XVII)

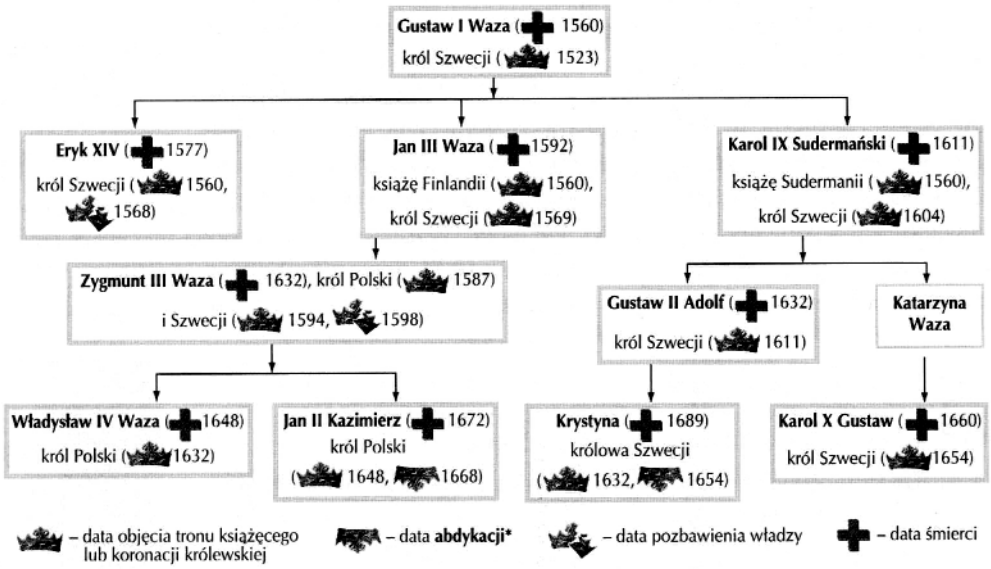

Źródło
D. Granoszewska-Babiańska, D. Ostapowicz, S. Suchodolski, Historia 1. Dzieje państwa i prawa. Część 2, Nowa Era, Warszawa 2003, s. 74.

ZADANIE 10 (3 pkt)

Rozstrzygnij, czy podane informacje są prawdziwe, czy fałszywe. W tabeli w kolejnych rubrykach (A, B, C) dopisz obok podanej informacji: prawda, fałsz.

A.	Pierwszy sejm walny zebrał się w drugiej połowie XVI w.	
B.	Na sejmie skonfederowanym nie działało liberum veto.	
C.	Sejm konwokacyjny był zwoływany przez interreksa.	

ZADANIE 11 (3 pkt)

Na podstawie przedstawionego drzewa genealogicznego Wazów (u góry strony) odpowiedz na pytania dotyczące stosunków pokrewieństwa członków rodziny Wazów.

A. Kim dla Zygmunta III Wazy był Gustaw II Adolf?

.....

B. Kim dla Jana III Wazy był Jan II Kazimierz?

.....

C. Kim był Karol X Gustaw dla Gustawa II Adolfa?

.....

ZADANIE 12 (2 pkt)

Przeczytaj uważnie poniższy tekst i odpowiedz na pytania.

Zjawił się w Polsce [człowiek], który mienił się być synem Iwana Wasilewicza – Dmitr [Dymitr] Iwanowicz, który naprzód bawił w Kijowie, w monasterze, w odzieniu czernieckim [mnisim], po tym zaś przy dworze pana wojewody kijowskiego, księcia Constantina Ostrowskiego [Konstantego Ostrogskiego]. Tam się wyjawić nie chciał, ale się udał do księcia Adama Wiśniowieckiego, powiadając mu..., że jest własnym potomkiem cara Iwana Wasilewicza, księcia moskiewskiego wielkiego, wywodząc, jako Pan Bóg go cudownie, za pomocą doktora jego, od śmierci wybawił od Borysa Hodunowa [Godunowa], który go rozkazał był udawić [udusić] w Uchleczu [Ugliczu] dla państwa; że na jego miejscu insze chłopię położono, którego zarzezano [...]. Kazał go król jego mość do siebie przywieść. Jadąc z nim przez Sambor, wstąpili do pana wojewody sendomirskiego [sandomierskiego] Jerzego Mniszka [...].

Źródło
M. Kamiński, R. Śniegocki, Historia 2. Od renesansu do czasów napoleońskich. Część 1, Nowa Era, Warszawa 2004, s. 144.

A. Za syna którego cara Rosji podawał się Dymitr Iwanowicz?

.....

B. Jak nazwano w historii Rosji okres walk o tron na początku XVII w.?

.....

ZADANIE 13 (2 pkt)

Na podstawie poniższego diagramu i wiedzy pozaźródłowej odpowiedz na pytania.

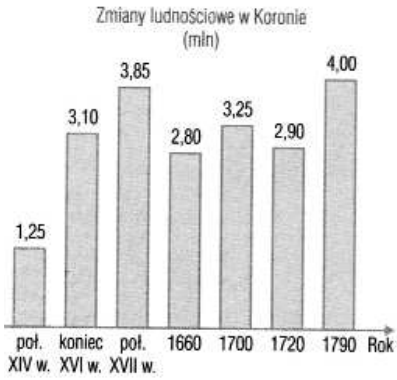

Źródło
M. Kamiński, R. Śniegocki, Historia 2. Od renesansu do czasów napoleońskich. Część 1, Nowa Era, Warszawa 2004, s. 165.

A. W którym przedziale czasowym nastąpił największy spadek liczby ludności w Koronie?

.....

.....

.....

.....

B. Jakie wydarzenie stało się przyczyną tak dużego spadku liczby ludności w tym czasie?

.....

ZADANIE 14 (2 pkt)

Wśród wymienionych wydarzeń wskaż to, które chronologicznie jest pierwsze, i to, które jest ostatnie. W tabeli obok wydarzenia pierwszego umieść literę A, obok ostatniego – B.

wydanie Aktów nawigacyjnych w Anglii	
ścięcie króla Karola I Stuarta	
uchwalenie przez parlament angielski Habeas Corpus Act	
„sławetna rewolucja" w Anglii	
śmierć lorda protektora Oliviera Cromwella	

ZADANIE 15 (1 pkt)

W podanym zestawie zawierającym bitwy stoczone przez wojska polskie w XVII w. cztery zakończyły się zwycięstwem, a jedna klęską. Podaj nazwę tej bitwy.

Beresteczko, Kłuszyn, Trzciana, Cecora, Kircholm.
Klęskę ponieśliśmy pod .....

ZADANIE 16 (2 pkt)

Przeczytaj uważnie poniższy tekst i odpowiedz na pytania.

Przypomniał Paryż – wnet paryskie place
Kazał budować. Widział Amsterdamy –
Wnet wodę puścił i porobił tamy.
Słyszał, że w Rzymie są wielkie pałace –
Pałace stają. Wenecka stolica (...)
Uderza cara – i zaraz w swym grodzie
Porznął błotniste kanałami pole,
Zawiesił mosty i puścił gondole.

Adam Mickiewicz, III część Dziadów

Źródło
D. Granoszewska-Babiańska, D. Ostapowicz, S. Suchodolski, Historia 1. Dzieje państwa i prawa. Część 1, Nowa Era, Warszawa 2002, s. 101

A. O którym carze pisze Adam Mickiewicz w zacytowanym fragmencie „Dziadów"?
.....

B. Podaj nazwę miasta, o którego budowie opowiada powyższy fragment „Dziadów".
.....

ZADANIE 17 (4 pkt)

Na podstawie poniższego diagramu i wiedzy pozaźródłowej odpowiedz na pytania.

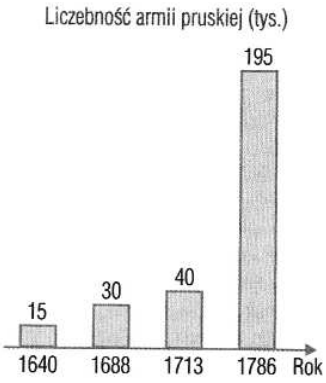

Źródło
M. Kamiński, R. Śniegocki, Historia 2. Od renesansu do czasów napoleońskich. Część 1, Nowa Era, Warszawa 2004, s. 214.

A. W jakim przedziale czasowym armia pruska prawie pięciokrotnie zwiększyła swoją liczebność?
.....
.....

B. Wymień dwóch władców, którzy w tym okresie panowali w Prusach.
.....

C. Podaj nazwę dynastii, z której pochodzili wymienieni władcy.
.....

ZADANIE 18 (2 pkt)

Oto karykatura z czasów rewolucji francuskiej. Na jej podstawie odpowiedz na pytania.

Źródło
M. Kamiński, R. Śniegocki, Historia 2. Od renesansu do czasów napoleońskich, część 1, Nowa Era, Warszawa 2004, s.240

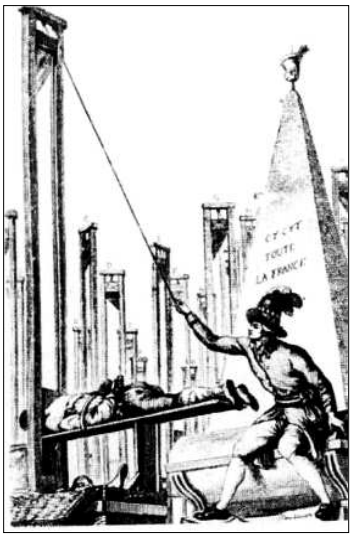

A. Jak nazywało się ugrupowanie, którego metody działania komentuje ta karykatura. Podkreśl właściwą odpowiedź:

a. żyrondyści,
b. jakobini,
c. rojaliści,
d. konstytucjonaliści.

B. Podaj argument tłumaczący Twój wybór.
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ZADANIE 19 (2 pkt)

Poniżej został przedstawiony fragment pieśni związanej z powstaniem listopadowym. Przeczytaj go i odpowiedz na pytania.

SZLACHTA W ROKU 1831
GUSTAW EHRENBERG

Armaty pod Stoczkiem zdobywała wiara
Rękami czarnymi od pługa,
Panowie w stolicy palili cygara,
Radzili o braciach zza Buga.
Radzili, prawili i w mądrej swej głowie
Ukuli rozejmy, traktaty;
O cześć wam, panowie! o cześć wam, posłowie!
O cześć wam, hrabiowie, magnaty!

Źródło
R. Śniegocki, Historia 2. Od kongresu wiedeńskiego do I wojny światowej, Nowa Era, Warszawa 2004, s. 62

Do jakich wydarzeń z okresu powstania listopadowego nawiązuje autor w zaznaczonych grubą czcionką fragmentach:

A. pierwszym (pierwszy wers) .....

B. drugim (trzeci, czwarty wers) .....

ZADANIE 20 (2 pkt)

Poniższa ilustracja przedstawia biżuterię i stroje noszone przez Polki w XIX w. Po dokładnym obejrzeniu ilustracji odpowiedz na pytania.

Źródło
R. Śniegocki, Historia 2. Od kongresu wiedeńskiego do I wojny światowej, część 2, Nowa Era, Warszawa 2004, s.108, 110.

A. Z jakimi wydarzeniami związany był zwyczaj noszenia takich ozdób i strojów (udzielając odpowiedzi, określ czas tych wydarzeń)?
.....

B. Czego wyrazem było noszenie takich ozdób i strojów?
.....

ZADANIE 21 (2 pkt)

Poniższy schemat przedstawia rozwój ruchu robotniczego na ziemiach polskich. Uzupełnij go, wpisując w odpowiednie pola pełne nazwy partii.

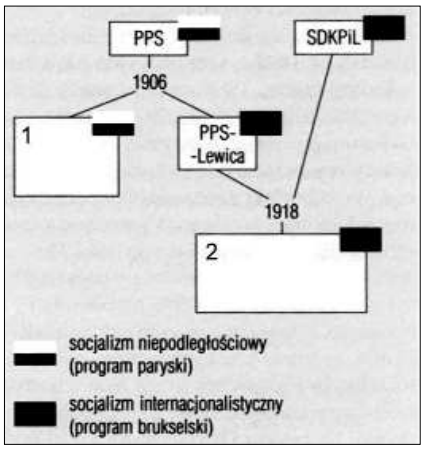

Źródło
R. Śniegocki, Historia 2. Od kongresu wiedeńskiego do I wojny światowej, część 2, Nowa Era, Warszawa 2004, s. 187.

ZADANIE 22 (2 pkt)

Oto afisz mający zachęcić obywateli do udzielenia państwu pożyczek na prowadzenie wojny. Przyjrzyj się uważnie ilustracji i odpowiedz na pytania.

A. Rząd którego państwa wydał ten afisz?
.....

B. W czasie której wojny został on wydany?
.....

Źródło: R. Śniegocki, Historia 2. Od kongresu wiedeńskiego do I wojny światowej, część 2, Nowa Era, Warszawa 2004, s. 256.

ZADANIE 23 (2 pkt)

Obejrzyj uważnie poniższą karykaturę i odpowiedz na pytania.

– Mianuję Pana Generalnym Inspektorem Sił Zbrojnych.

Źródło
G. Wojciechowski, Historia III. Razem przez wieki, Arka, Poznań 2001, s. 46.

A. Spośród podanych dat wybierz tę, która może być najwcześniejszą datą powstania przedstawionej karykatury politycznej.

a. 1918,
b. 1920,
c. 1926,
d. 1935.

B. Przedstaw argumentację uzasadniającą Twój wybór.
.....
.....

ZADANIE 24 (3 pkt)

Uważnie przeczytaj dwa teksty źródłowe dotyczące rządów autorytarnych Józefa Piłsudskiego, a następnie odpowiedz na pytania.

Wypowiedź historyka Władysława Pobóg-Malinowskiego

Piłsudski poprzez Brześć dążył do skutecznego ukrócenia, a nawet do zduszenia tej swawoli politycznej, jaka w odrodzonej Polsce wyrastała z wynaturzeń partyjniactwa, bezkarnego panoszenia się „nowej odmiany królewiąt" [...]. Nie ulega więc wątpliwości, że poprzez wtrącenie do więzienia przywódców opozycji Piłsudski skutecznie zapobiegł rozlewowi krwi, nieuniknionemu w razie, gdyby doszło do zapowiadanych i przygotowanych przez opozycję manifestacji w 23 miastach Polski [...]. Zapobieżenie rozlewowi krwi było celem głównym nie jedynym. Piłsudski dźwigający samotnie olbrzymi ciężar przyszłości państwa, w imieniu tej przyszłości dusił przejawy anarchicznego już warcholstwa i rozbijał przeszkodę opozycyjną na swej drodze.

Najnowsza historia polityczna Polski 1864-1945, Londyn 1956, t. II, s. 529-530

Komentarz profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego

Liczne wydarzenia, jakie zaszły w ostatnich latach, podważają według naszego głębokiego przekonania, moralne podstawy życia społecznego i politycznego w Polsce [...]. W szeregu tych zdarzeń sprawa więźniów brzeskich jest zjawiskiem najgroźniejszym. Sprawa ta nie może być sankcjonowana milczeniem świadomych sfer społeczeństwa. [...] Więźniowie ci, byli ministrowie Rzeczypospolitej Polskiej, posłowie na Sejm Polski (wśród nich mężowie, odznaczeni najwyższymi orderami cywilnymi i wojskowymi) byli bez wyjątku zmuszani do wykonywania prac poniżających.

Więźniowie byli głodzeni przez dwa miesiące, otrzymując po ćwierć bochenka chleba dziennie. [...] Niektórzy więźniowie byli bici, a mianowicie policzkowani, bici pięściami celem „doraźnego skarcenia". [...] Powyższe fakty, niespotykane w świecie cywilizowanym, musimy uznać za hańbę XX wieku. Musimy je potępić ze stanowiska ludzkości. Musimy je ogłosić jako ciężką krzywdę, wyrządzoną Polsce. Brześć hańbi imię Polski w Europie. Brześć wprowadza rozkład i zgniliznę w życie polskie.

W. A. Serczyk, Dzieje Polski 1918-1939. Wybór materiałów źródłowych, Kraków 1990, s. 283-285

Źródło
G. Wojciechowski, Historia III. Razem przez wieki, Arka, Poznań 2001, s.46.

A. Jaką różnicę dostrzegasz w ocenach rządów autorytarnych Józefa Piłsudskiego zaprezentowanych przez Władysława Poboga-Malinowskiego i profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego.
.....

B. Podaj argument, jaki wymienia Władysław Pobóg-Malinowski dla udowodnienia swojej oceny.

.....

C. Podaj argument, który wymieniają profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego dla udowodnienia swojej oceny.

.....

ZADANIE 25 (4 pkt)

Zamieszczony poniżej czterem ilustracjom przyporządkuj właściwe podpisy umieszczając odpowiednie cyfry w wykropkowanych miejscach pod fotografiami.

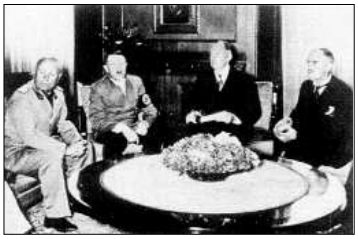

A. .....

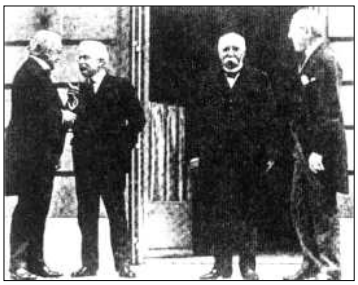

B. .....

C. .....

D. .....

1. Kongres wiedeński 1815 r.
2. Konferencja w Poczdamie 1945 r.
3. Konferencja w Wersalu 1919 r.
4. Konferencja w Teheranie 1943 r.
5. Konferencja w Monachium 1938 r.

Źródła

A. G. Wojciechowski, Historia III., Arka, Poznań 2001, s. 114.
B. R. Śniegocki, Historia 3. Burzliwy wiek XX, Nowa Era, Warszawa 2004, s. 5.
C. G. Wojciechowski, Historia II., Arka, Poznań 2000, s. 163.
D. R. Śniegocki, Historia. Burzliwy wiek XX, Nowa Era, Warszawa 2004, s. 162.

ZADANIE 26 (4 pkt)

Poniższy diagram przedstawia liczebność polskich emigracji w okresie międzywojennym i po II wojnie światowej. Zanalizuj dane statystyczne i odpowiedz na pytania.

Liczebność polskich emigracji z niepodległej Polski w XX wieku (w tysiącach)
Cyt. za: *Polska 1918–1988*, Warszawa 1989, ss. 31–32; *Rocznik Statystyczny 1991*, s. 54.

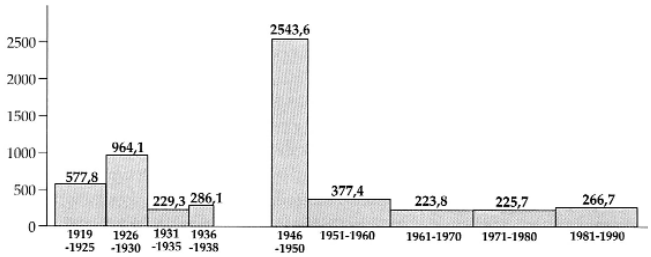

Źródło
D. Granoszewska-Babiańska, D. Ostapowicz, S. Suchodolski, Historia 2. Dzieje społeczeństwa i gospodarki. Część pierwsza, Nowa Era, Warszawa 2003, s. 202

A. W których przedziałach czasowych nastąpił największy wzrost emigracji?
a. w okresie dwudziestolecia międzywojennego .....
b. po II wojnie światowej.....

B. Podaj przyczyny wzrostu emigracji w wymienionych przedziałach czasu?
a. w okresie dwudziestolecia międzywojennego .....
b. po II wojnie światowej .....

ZADANIE 27 (2 pkt)

Po przeczytaniu poniższego tekstu odpowiedz na pytania.

W pierwszej i w drugiej sprawie, to jest w sprawie przyszłości Gdańska i komunikacji przez Pomorze, chodzi ciągle o koncesje jednostronne, których Rząd Rzeszy wydaje się od nas domagać. Szanujące się państwo nie czyni koncesji jednostronnych. Gdzież jest zatem ta wzajemność? W propozycjach niemieckich wygląda to dość mglisto. [...]

Pokój jest rzeczą cenną i pożądaną. Nasza generacja, skrwawiona w wojnach, na pewno na pokój zasługuje. Ale pokój, jak prawie wszystkie sprawy tego świata, ma swoją cenę wysoką, ale wymierną. My w Polsce nie znamy pojęcia pokoju za wszelką cenę. Jest jedna tylko rzecz w życiu ludzi, narodów i państw, która jest bezcenna. Tą rzeczą jest honor.

Źródło
R. Śniegocki, Historia. Burzliwy wiek XX, Nowa Era, Warszawa 2004, s. 124

A. Kto wygłosił te słowa w polskim sejmie 5.V.1939 r.?

.....

B. Jaką funkcję w państwie pełniła ta osoba? .....

ZADANIE 28 (2 pkt)

Karykatura z prasy francuskiej „Młotek? Proszę bardzo..."

Po obejrzeniu karykatury zakreśl odpowiednią datę.

A. Karykatura jest komentarzem do wydarzeń, jakie miały miejsce w roku:
a. 1918, b. 1922,
c. 1932, d. 1939.

B. Podaj argumentację dokonanego wyboru.

.....

Źródło *D. Granoszewska-Babiańska, D. Ostapowicz, S. Suchodolski, Historia 1. Dzieje państwa i prawa. Część druga, Nowa Era, Warszawa 2003, s. 176*

ZADANIE 29 (3 pkt)

A

B

C

Odczytaj symboliczne treści rysunków wykonywanych na murach przez harcerzy z Szarych Szeregów w ramach małego sabotażu w okresie okupacji hitlerowskiej.

Interpretacja rysunku A .....
.....
Interpretacja rysunku B .....
.....
Interpretacja rysunku C .....
.....

Źródło
R. Śniegocki, Historia 3. Burzliwy wiek XX, Nowa Era, Warszawa 2004, s. 199

ZADANIE 30 (4 pkt)

Po przeczytaniu poniższego tekstu odpowiedz na pytania.

[...] Po pierwsze, ich kraje [USA, Wielka Brytania i inne państwa, które podpiszą Kartę] nie dążą do żadnego rozrostu ani pod względem terytorialnym, ani pod żadnym innym względem.

Po wtóre, nie pragną oni zrealizowania żadnych zmian terytorialnych, które by nie zgadzały się ze swobodnie wyrażonymi życzeniami ludów zainteresowanych.

Po trzecie, szanują oni prawo wszystkich ludów do wybrania sobie formy rządu, pod jakim chcą żyć, i pragną oni, żeby przywrócono prawa suwerenne i autonomię tym, którym je odebrano siłą.

Po czwarte, bez uszczerbku dla swych zobowiązań, będą oni usiłowali ułatwić wszystkim państwom [...] korzystanie z dostępu, na stopie równości, do handlu i surowców świata, potrzebnych im dla ich pomyślności gospodarczej [...].

Źródło
D. Granoszewska-Babiańska, D. Ostapowicz, S. Suchodolski, Historia 1. Dzieje państwa i prawa. Część 2, Nowa Era, Warszawa 2003, s. 159

A. Jaką nazwę nosi ten dokument? .....
B. Podaj datę roczną jego powstania. .....
C. Na podstawie wiedzy pozaźródłowej podaj dwie zasady wymienione w dokumencie, które zostały złamane przez jego twórców.
.....
.....

ZADANIE 31 (2 pkt)

Przeczytaj uważnie poniższy tekst i odpowiedz na pytanie.

Deklaracja niepodległości Izraela, 14 V 1948 roku

Erec [Ziemia] – Izrael był kolebką narodu żydowskiego. Tu kształtowała się jego tożsamość duchowa, religijna i polityczna. To tutaj, po raz pierwszy Żydzi stworzyli państwo, jak również wartości kulturalne o narodowym i uniwersalnym charakterze, obdarowawszy świat wieczną Księgą Ksiąg, [...]. W roku 5657 [1897] na wezwanie duchowego ojca Państwa Żydowskiego, Teodora Herzla, zebrał się Pierwszy Kongres Syjonistyczny, który proklamował prawo narodu żydowskiego do odbudowy narodowego państwa. [...].

Zagłada [...] była kolejnym potwierdzeniem konieczności rozwiązania problemów wyobcowanych Żydów poprzez odbudowę w Izraelu państwa żydowskiego [...].

27 listopada 1947 Zgromadzenie Ogólne ONZ ogłosiło rezolucję wzywającą do utworzenia państwa żydowskiego w Izraelu. [...] Stosownie do tego, my, przedstawiciele Rady Narodu [...] ogłaszamy niniejszym utworzenie żydowskiego państwa na ziemi izraelskiej [...].

Źródło
D. Granoszewska – Babiańska, T. Izdebski, D. Ostapowicz, S. Suchodolski, Historia 2. Dzieje społeczeństwa i gospodarki. Część 2, Nowa Era, Warszawa 2003, s. 207.

Podaj dwa argumenty dotyczące historii XX w., do których odwołują się autorzy deklaracji, motywując konieczność utworzenia państwa żydowskiego w Izraelu.

A. .....
B. .....

ZADANIE 32 (1 pkt)

Obejrzyj rysunek i podkreśl właściwą odpowiedź.

Źródło
R. Śniegocki, Historia 3. Burzliwy wiek XX, Nowa Era, Warszawa 2004, s. 300.

Rysunek powstał pod wpływem:

A. stłumienia przez wojsko demonstracji w Poznaniu w czerwcu 1956 r.,
B. brutalnego rozpędzenia demonstracji studentów w marcu 1968 r.
C. wprowadzenia stanu wojennego w 1981 r.
D. strajków w Radomiu, Ursusie i Płocku w 1976 r.

ZADANIE 33 (5 pkt)

Uzupełnij podaną tabelę, wpisując w kolejne rubryki (A, B, C, D, E) autorów zacytowanych słynnych wypowiedzi.

A.	Władzy raz zdobytej nie oddamy nigdy	
B.	Kłamstwo powtarzane wiele razy staje się prawdą	
C.	Mam wciąż ten sen, że na rdzawych górach Georgii synowie dawnych niewolników i synowie dawnych właścicieli niewolników będą mogli zasiąść razem przy stole braterstwa	
D.	Należy oddać, co jest Cezara Cezarowi, a co Bożego Bogu. A gdy Cezar siada na ołtarzu, to mówimy krótko: „Nie wolno! Non possumus”	
E.	Nasza polityka nie jest skierowana przeciw żadnemu państwu czy doktrynie, lecz przeciw głodowi, ubóstwu, rozpaczy i chaosowi	

ZADANIE 34 (7 pkt)

Poniższe zdjęcia przedstawiają prezydentów USA. Rozpoznaj ich i podpisz zdjęcia, podając nazwisko prezydenta, a następnie odpowiedz na poniższe pytanie.

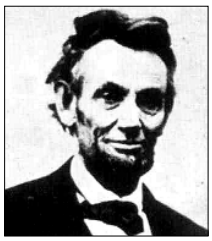

A. .....
.....

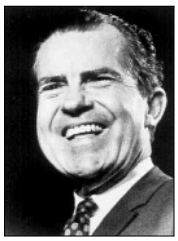

B. .....
.....

C. .....
.....

D. .....

E. .....

F. Spośród przedstawionych prezydentów wymień dwóch, którzy zginęli w wyniku zamachów na ich życie.

.....

.....

Źródła

A, B, C, E – D. Granoszewska – Babiańska, D. Ostapowicz, S. Suchodolski, Historia 1. Dzieje państwa i prawa. Część 1, Nowa Era, Warszawa 2002, s. 155, 156.

D – R. Śniegocki, Historia 3. Burzliwy wiek XX, Nowa Era,Warszawa 2004, s. 267

ZADANIE 35 (3 pkt)

Poniższa karykatura ukazała się w czerwcu 1989 r. Przedstawia Michaiła Gorbaczowa, przywódcę ZSRR, który wyraźnie nie radzi sobie z wewnętrznymi problemami w swoim kraju. Po dokładnym przeanalizowaniu tej karykatury odpowiedz na pytania.

Źródło

R. Śniegocki, Historia 3. Burzliwy wiek XX, Nowa Era, Warszawa 2004, s. 307.

A. Jakie problemy wewnętrzne Związku Radzieckiego są przyczyną niepokoju Michaiła Gorbaczowa?

.....

B. Jakie środki zaradcze zaleca Gorbaczowowi Deng Xiaoping przedstawiony na drugim planie?

.....

C. Do jakiego wydarzenia w Chinach nawiązuje ta karykatura?

.....